

КИШЛОК

Ўзбекистон Коммунистик партияси
Марказий Қўмитасининг рўномаси

ХАЖИКАТИ

1991 йил 26 июль

ЖУМА

№ 143 (5186).

БАҲОСИ В ТИЯИН

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ҳафтада беш марта чоп этилади

БАРАВЖ ҒЎЗАЛАР

Қуёш олов пуркайди. Тирик жон борки ўзини соғина олган. Ғўё бутун борлиқ ҳолсиз. Иссиқни писанд қилмагандай пахтазорда бир йигит ғўза сугоради. Бу оилавий ижара бошлиғи Худоев Йўлдошев. Унинг даласи Иштихон районидаги «Уч қаҳрамон» жамоа ҳўжалигининг биринчи бригадасига қарашли.

Жамоа етакчиси билан суҳбатлашдик. 10 гектар ерда чигит экишди. Ҳозир ғўзалар сераж, ҳар бир тупда 10—12 тадан кўсак санадик. Худоев шу кунгача ниҳоллар уч марта қондириб сугорилиб, етти марта ишловдан чиққанни айтди.

Пайкал нотекис. Бу ғўзага ишлов беришда қийинчилик туғдиради. Лекин ижарачилар қаттиқ меҳнат қилишди. Ёгингарчилик тўғрисида юзга келган қийинчиликларни енгилди. Натижа ёмон бўлмади. Ғўзанинг ўсиши ҳўжалда биринчи.

— Асли қасбим ўқитувчи, — дейди зveno етакчиси Худоев Йўлдошев. — 1989 йили ижарага ер бера бошладим. Мақсаддан вақтинча бўшадим. 4 гектар ер олдим. Қариндошларим билан чигит эдик. Гектардан 25 центнердан ҳосил олдим. Даромад ҳам шунга яраша бўлди. Мана, ҳозиргача деҳқончилик қилаймиз.

Утган йили Худоев кўпроқ ер олиш истагини билдирди. Ҳўжалик раиси Вали Шаймуродов рози бўлди. Унга 33 гектар ажратилди. Бир бригаданинг деярли ярим майдонини Звенонга ишлаш учун қўшилди қабул қилинди. Ижарачилар сидқидилдан меҳнат қилишди. Кузда сарҳисоб ёмон бўлмади. Режадаги 28 ўрнига 30 центнердан ҳосил олишди. Давлатга 100 тоннадан зиёд хом ашё топширди, режанинг ортин билан бажаришди.

Ижара деҳқончилида ўзини оқламакда. Биринчи нав-

батда ишловчининг моддий манфаатдорлиги ошди. Унга эр берилди. Кўрсатма-ю топириқларга чек қўйилди. Бошқарувдаги раҳбарлар сони камайди.

Далага назар ташлаймиз. Иш қизғин. Ғўзалар чеканка қилинмоқда. Колхозчилар билан танишдик. Улар Шаҳринов Алқарова, Ҳалима Шаймуродова ва Зулфия Шаймуродова экан. Заршўслар бажардан бери тиним билишмайдилар. Лекин қайфиятлари кўтаринки, чунки меҳнатига яраша ҳақ олишмоқда.

— Звенонга етти кишимиз, — дейди Х. Йўлдошев. — Яқинда ҳўжалик бошқарув раиси Вали ака Шаймуродов келди. Хурсанд бўлди. Режа — гектардан 27 центнер. Мақсадимиз — ҳосилдорлигини 35 центнерга етказиш.

Биз ижарачиларга омад тиладик. Илоё, айтгани келсин. Деҳқоннинг меҳнати рўбга чиқарилсин. Пахтакорлар билан хайрлашганимизда кўёш тафти ҳали қайтмаган эди.

Х. КАРИМОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»
муҳбири.

ЧЕКАНКА— МУҲИМ ТАДБИР

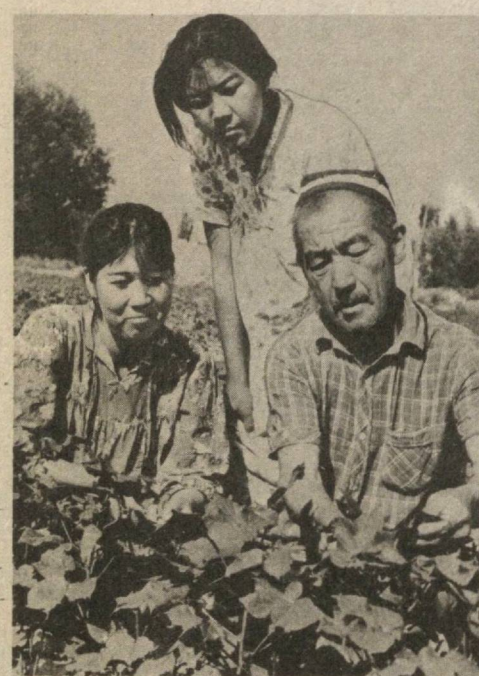
Қашқадарё деҳқонлари қўшни сурхондарёликлар тажрибасидан фойдаланиб, ғўзалар тўла шонага киришни кутиб ўтирмай уни чеканка қила бошладилар. Карл Маркс номли давлат ҳўжалигининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмад Ҳазратқулова бошлиқ бригадаси пахтакорларни биринчилардан бўлиб ана шу ишга киришди. Кўп йиллардан бери донг таратган жамоа далалари давлат ҳўжалигидангина эмас, айни вақтда бутун теваарак-атрофда намуна ҳисобланади. Бу ерда техникага катта эътибор берилди. Бу сарфхаражатларни тўрт баравар қисқартириш имконини берди.

Яна бир янгилик: қўриқ ерлардаги ҳўжаликларда энди ортиқча шохларни тугатишнинг кимёвий усули кенг қўлланилмоқда. Лекин уни янги, янада самаралироқ «писк» дориеси ердамага амалга оширишмоқдалар. Бу дори икки ҳафта ичида ғўза шохлари ўсишини тўла тўлатиш имконини беради. Бу эса барча озуқа моддалари ҳамда намлигини бўлиқ қўсаклар пайдо бўлиши учун сарфлаш имкониятини яратди.

Фаргона вилоятининг барча ҳўжаликларига ғўзани чеканка қилишга киришди. Бутун куч, техника бу ишга жалб қилинди. Бир кунда бир ярим минг гектардан кўпроқ майдондаги ғўза чеканка қилинмоқда. Бағдод, Охунбобоев, Риштон, Қува, Фрунзе районларининг пахтакорлари суръатини бушаштирмай меҳнат қилишмоқда.

Бу ишнинг ҳосил тўплашда қай даражада муҳим экани билган фарғоналик пахтакорлар 140,6 минг гектар майдондаги ғўзани тез ва соз чеканка қилишга интиломоқдалар.

(ЎзТАҒ).

Жомбой районидаги Улуғбек номли давлат ҳўжалигининг 1-бўлимига қарашли 5-бригадасида ғўзалар баравж ривожланмоқда. Бунда ишчи оилавий пудрат асосида йўлга қўйиш кўп келяпти. Тоғул Раҳимбердиева бошлиқ зveno 5 гектар ерда деҳқончилик қилапти. Жамоа бутун гектаридан 36 центнердан хирмон кўтарганди. Бу йили мақсад ҳосилдорлигини режадаги 23 центнер ўрнига 38 центнерга етказишдан иборат.

СУРАТДА: оилавий зveno эъзолари Йўлдош Раҳимбердиев қизлари Дилфуза (ўнгдан) ва Лайло билан ғўза ҳолатини кўздан кечиришмоқда.

Т. ДАВЛАТОВ олган сурат.

Файзулла Абдуллаев 35 йилдан бери пахтачиликда меҳнат қилмоқда. Айни пайтда Қарши районидаги «Ленин йўли» давлат ҳўжалигининг илгор бригадасига етакчи. Жамоа бу йил 70 гектар майдонда ғўза ўстиришмоқда. Гектардан 35 центнердан ҳосил еттиштириш мўжлазланган. Айни пайтда илгорларнинг ривожини мўл ҳосил тўплашга қаратилган далалар беради. Давлат ҳўжалиги заршўслари 1.400 гектар майдонда деҳқончилик қилишга япти. Улар давлатга 3.700 тонна сифатли хом ашё сотишни кўзлашган. Шу кезларда пайкалларда 37 та култиватор унумли ишлатилапти. Маждуд 22 та бригадаси дала ишлари беллашуви ажида. Меҳнат баҳсида Ўзбекистон ССР халқ депутати Закир Тўлаев, Абдулла Файзуллаев, Султон Абдураҳмонов, Холмон Йўлдошев бошлиқ жамоалар илгорлигини кўздан беришмапти.

СУРАТЛАРДА: 1. Бригада бошлиғи Файзулла Абдуллаев. 2. Ёқинда сув тараф пайти. 3. Сергайрат ишчи Малоҳат Очилова дала ишларида фаол.

Ш. СУЛТОНОВ олган суратлар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ИШ БОШЛАДИ

Партия дастури лойиҳасини муҳокама қилиш 25 июлда Москвада иш бошлаган КПСС Марказий Комитети пленуми кун тартибидagi асосий мавзудир. КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби, партия XXVIII съездида сайланган КПСС дастури лойиҳасини тайёрлаш комиссиясининг раиси М. С. Горбачев пленумда маъруза қилди.

Пленум ишида КПСС Марказий назорат комиссиясининг аъзолари, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, республика, вилоят ва округ партия комитетларининг биринчи котиблари, Қуролли кучлардаги КПСС партия комитетларининг котиблари, КПСС дастури лойиҳасини тайёрлаш комиссиясининг аъзолари қатнашмоқдалар.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ НАЗОРАТ КОМИССИЯСИНИНГ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

1991 йил 24 июль кунин КПСС Марказий назорат комиссиясининг пленуми бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг бўлажак пленумида КПСС дастури лойиҳасининг муҳокама қилиниши юзасидан КПСС Марказий назорат комиссияси раиси вазифасини бажарувчи Е. Н. Махов ахборот берди. КПСС XXVIII съезди номига тушган шикоятлар, аризалар ва хатларни кўриб чиқиш ачуларни чиқаришди.

Пленум КПСС Марказий назорат комиссиясининг «Коммунистларнинг конституциявий ҳуқуқлари, шоншарафи ва қадр-қиммати ҳимоя қилайлик» деб номланган баёнотини қабул қилди. бу баёнот партия матбуотида эълон қилинади.

Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

СССР ПРЕЗИДЕНТИГА, СССР ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИГА, ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ ҲУКУМАТЛАРИГА ОЧИҚ ХАТ

Мамлакат даврий матбуоти ва китоб нашр этиш соҳасида юз берган ишларнинг аҳолини кўриб чиқиш, биз жиддий ташвиш ва ҳавотирлик билдирамиз.

Матбаа ишлаб чиқариши ҳажми қисқармоқда, кўпгина давлат нашрлари ёпилиб қолгани чинакам хавфи вуҷудга келмоқда, кўпгина газеталар ва журналлар чiqишнинг тўхтаб қолди хавфи бор.

Қоғоз нархининг назоратсиз қимматлашуви, даврий матбуотини етказиб бериш тарқатилиш хизмати қиймати бир неча баравар ошганлиги, барча полиграфия материаллари тақтиллиги кескин кучайганлиги, полиграфия соҳасида иш ҳақининг камлиги ва ундан маалакали ходимларнинг кетиб қолаётганлиги, полиграфия машина-ускуналарининг едирилиб, эскириб қолганлиги ҳамда давлат ўз вақтида ердан бермас ва факултетада чоралар кўрмас, бу машина-ускуналарни янгилаш, алмаштириш имкониятларининг тобора камайиб кетаяётганлиги жамият, унинг маданияти ҳамда ошқораликни таъминлаш учун ҳалокатли оқибатларга олиб боради.

1941 йилдан буён биринчи марта ўқувчилар 500 миллионга китобни кам олдилар, уларнинг орасида 100

миллиондан кўпроқ болалар китоблари бор. Бетартиб тижорат таъйинида китоб ва журнал-газета нашриётлари ўзларининг маданий-билим бериш ва ижтимоий вазифаларини бажаришга қодир бўлмай қолди. Яқин вақт ичида жамият дарсхоналари, болалар китоблари, илмий ва техникавий китоблар, маълумотомалар ва қомуслар, миллий ва хорижий муомтозларнинг асарларидан маҳрум бўлиб қолади.

Бу йил учун обуна бўлиган газета ва журналларнинг аҳолининг хавф остида қолганлиги миллионлаб обуналарнинг бизнинг ошқоралик сисатига содиқлигини шубҳа билан қарашлари учун жиддий асос бўлади.

Фақат матбаа иш тақдирдан ташвишланиб қолмай, айни пайтда СССР Қонунида кафолатланган фуқароларнинг ахборот олиш ҳуқуқини таъминлаш учун давлат масъулиятини ҳис этиб, биз СССР Президентига, СССР Вазирлар Маҳкамасига ва иттифоқдош республикаларнинг ҳукуматларига мурожаат қиламиз — даврий матбуот ва китоб нашр этиш соҳаси янада вайрон бўлишига йўл қўйманг, амалий ердан бериш юзасидан дарҳол чора кўринг.

(Давом 2-бетда).

ТАШРИФ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Жумҳурият вице-президенти Ш. Р. Мирсайдов бошчилигидаги Ўзбекистон ССР ҳукумат делегациясининг ХХР Шинжон-уйғур мухтор райони таширфи давом этмоқда. Делегация Шинжон-уйғур мухтор районида районо халқ ҳукумати раиси Т. Давоматнинг тақдирига мувофиқ меҳмон бўлиб турибди.

Таширфининг дастлабки кунин — 23 июлда делегацияни Т. Давомат қабул қилди. Дўстона суҳбат бўлди. Т. Давомат Шинжон-уйғур мухтор райони ҳукумати номидан Ўзбекистонлик меҳмонларни самимий қутлади. У районида олиб борилаётган ислохотлар тўғрисида батафсил ахборот берди, жумладан, «очик эшиклар» сисатини тўғрисида гапирди. Ҳукумат бошлиғи ҳозирги таширф Ўзбекистон билан Шинжон-уйғур мухтор райони ўртасидан ҳамкорлигини янада ривожлантириш, дўстона

(ЎзТАҒ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИ КОМИТЕТИДА

25 июль кунин Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Агросаноат комплекси ва сув ҳўжалиги комитетининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мажлисида Ўзбекистон ССР «Ер тўғрисида»ги қонунига баъзи ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги Ўзбекистон ССР қонунини лойиҳаси кўриб чиқилди. Депутатлар билдирган мулоҳазалар, тақлифлар, қўшимчалар ва истакларини эътиборга олиб, ушбу қонун лойиҳаси устидан ишни давом эттириш тақлиф қилинди.

1991 йилнинг иккинчи ярми иш режасига баъзи ўзгаришлар киритиш, шу янгилик, комитет фаолиятига донр бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзТАҒ).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг матбуот марказига ОБУНА МАВСУМИ ВА ДАВРИЙ НАШРЛАР

1991 йил августидан 1992 йил учун рўнома ва жаридаларга обуна бўлиш бошланади. Бу муҳим тадбир ахборот бозорини янгилашга кенгайтириш шароитларида ўтказилди. Ўзбекистон ССРнинг «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида»ги Қонунига биноан жумҳуриятда шу йил 1 июлга қадар 308 та рўнома ва 47 та жаридаруйхатдан ўтказилган.

Нашрларнинг бунчалик кўпчилиги рўнома ва жаридалар олдиға жамоатчилик онгига таъсир ўтказиш учун қурашда рақобатбардошликни ошириш, уларни тарқатиш механизмининг тақомиллаштириш вазифасини қўймоқда.

1990 йилда жумҳуриятда рўнома ва жаридалар умуман 338 миллион нускада чоп этилди. Уларни нашр этишдан 13.9 миллион сўм даромад олинди. Бундай қарағанда бу катта маблағга ўхшайди. Бироқ бозор муносабатларига ўтиш шароити да мақсуд даромад ишлаб чиқариш учун сарфланган харажатларни қоплай олмайди.

Бир қатор сабабларга кўра, 1992 йилда аллоҳа хизмати кўрсатиш нархи уч ба-

равар, қоғоз нархи эса 1,5 баравар қимматлашуви кутуломоқда.

Ҳозирги иқтисодий вазиятда жумҳуриятдаги даврий нашрларнинг аҳоли қандайд бўлади? Жумҳуриятнинг сисей ва иқтисодий мустақиллигини таъминлашда, ижтимоий адолатини, маънавий янгилашни қарор топтиришда, Ўзбекистон ССРда яшовчи барча миллатлар ва элатлар учун муносиб турмуш шарт-шароитларини яратишда рўнома ва жаридаларнинг ўрни қандайд бўлади? Ҳозирги аҳволда оммавий ахборот воситаларида ишловчи коммунистларнинг, муҳаррирларнинг партия ташкилотларининг роли қандайд бўлиши керак? Бундай ва бошқа кўпжа масалалар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ўтказилган кенгашда ҳар томонлама муҳокама этилди.

Кенгашда иштирок этган оммавий ахборот воситаларининг раҳбарлари, рўнома ва жаридалар муҳаррирларининг партия ташкилотларининг котиблари даврий нашрлар муаммоларини ҳал этиш, обуна мавсумини ўтказиш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини баён этилди.

У ёки бу рўнома ва жариданинг муассиси қайси идора бўлишидан қатъий назар, улар фаолиятининг асосий йўналишлари, социал иқтисодий, ижтимоий-сисей жараёнлар ва ҳодисаларга муносабат, жумҳурият аҳолиси ижтимоий фикрини шакллантириш масалалари ҳамма вақт коммунист журналистлар, муҳаррирларнинг бошланғич партия ташкилотлари диққат марказида туриши лозим.

1991 йилда ўтказилган обуна мавсуми барча рўнома ва жаридалар учун имтиҳонга айланади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети унга тайёргарлик кўрар экан, ўзининг бир қатор даврий нашрлари, фаолиятини чуқур ўрганди. Аҳвол ҳар томонлама тақли этилиши асосида «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» рўномаларининг аввалгидек ҳафтасига 5 марта чиқаришга қарор қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Қишлоқ ҳақиқати» рўномаси 1992 йил январидан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг билан Ўзбекистон ССР Қишлоқ ҳўжалиги вазирлигининг

нашр этилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Санъат» жаридаси Ўзбекистон ССР Маданият ва ариқлиги иxtирига берилди. «Мулоқот» ва «Диалог» жаридалари молиявий ва бошқа ресурслар еттишмаслиги сабабли ҳамда уларни нашр этиш учун кетадиган сарфхаражатларини камайтириш мақсадида «Инсон ва сисат» — «Человек и политика» жаридасига мустақил илова сифатида чиқадиган бўлди. Бунда «Мулоқот» жаридаси «Эътиқод», «Диалог» эса «Позиция» деб қайта номланади. Шаҳар, район рўномаларининг ҳафтасига камида 2 марта, вилоят рўномаларининг эса ҳафтасига камида 3 марта нашр этишга қарор берилди.

Кенгаш иштирокчилари даврий нашрларни обуначиларга ўз вақтида етказиб бериш таъминлашда жойлардан алоқа бўлишлари шартинга бир қатор тақдирий фикрларни билдирдилар. Утган йили обуна мавсумини ташкил этишда қўла-ниланг эскирган шакллар ҳам танқид қилинди. Даврий матбуотнинг иқтисодий базасини

Партия комитети бозор иқтисодиёти шароитида

ЖУРЪАТСИЗ БОРИНИ ҲАМ БОЙ ВЕРАДИ

Ғ. ФОЗИЛОВ,
Ўзбекистон Компартияси Фарғона вилоят
комитетининг биринчи котиби, халқ
депутатлари вилоят Кенгаши раиси,
Ўзбекистон ССР халқ депутаты

Олдимизда турган мураккаб ва кенг қўламли вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун коммунистлар, меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини, куч-ғайратларини тинимли ошириш, мавжуд имкониятларни ишга солиш лозим. Иқтисодиётда тузатилган эришилган натижаларни йил одамларида унумли меҳнат қилиш истаги ва маҳоратини тарбиялаб беришдир. Зеро, ҳозирги шароитда сўхашлик қилиш, юқоридан кўрсатма қўйиш қайта қайта жараёнда эришилган натижаларни йўққа чиқаради. Ўзбекистон Компартияси XXII съезди ҳамда Марказий Комитет пленумлари ҳужжатларида таъкидланганидек, гоёвий-тарбиявий ишларни намунали йўлга қўйиб, кенг меҳнаткашлар оммасини танлаб олишни йўлнинг тўғрилигида ишонтириш, уларни моддий ва маънавий жиҳатдан қизиқтириш, кадрлар дунёқарашини ўзгартириш ҳаётини муҳим омиллардир.

Вилоят партия ташкилати ўз фаолиятини янги табиғат асосида қайта қўймоқда. Барча тадбирлар марказига инсон омили қўйилган. Партия, совет ташкилотлари, раҳбар мутахассислар ишга баҳо беришда бундан шунча алоҳида назардан ўтказиладилар. Ҳўш, саёҳ-ҳаракат пировард натижада нима бермоқда. Вилоят партия комитетини иш услуби оммага маълумми? Шу муҳим саволларга дунда жавоб бериш учун қўйилганларга эътиборни қаратайлик. Сўнгги йилларда фан, халқ таълими, соғлиқни сақлаш, маданият соҳаларида муайян силжишга эришилди. Фарғона мактабларини компьютерлаш республикада биринчи бўлиб амалга оширилди. Қўбилиятли ўқувчилар мактаб-интернатлари очилди. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган диагностика марказлари иш бошлади.

Таъкидлаш керак, муаммоларни ҳал этиш, меҳнаткашларни иқтисодий ҳимоялашга эришиш осон бўлмапти. Жуда қийинчилик билан ҳаётини муҳим мақсадлар учун маблағ қидириб топилди. Жумладан биринчи-бешинчи синфлар ўқувчиларини бепул овқатлантиришга етти миллион, кафоли ҳомилдор аёллар учун 3 миллион 300 миң сўм ажратилди. Аҳолининг нозор қатламларини қўллаб-қувватлаш учун маҳаллий бюджетдан 13 миллион сўм сарфланди. Шунингдек, жумҳурият Президенти фармонида кўра олий ўқув юрталари талабалари стипендиялари оширилди. Хусусий уйлари яшаётган 5 миң талаба ҳар ойда ўн сўм миқдорда қўшимча олаётган.

Аёллар ҳақида ғамхўрлик қилиш, улар мушкулларини оson этиш ҳам қарз, ҳам фарз. Ана шу масалаларда лоқайлик қилаётганлар билан мурокасиз курашаймиш. Хотин-қизларни иқтисодий меҳнатга жалб этиш юзасидан аниқ тадбирлар амалга оширилмоқда. Улар учун қарийб 10 миң янги иш жойлари очилди, касаначилик ривожланипти.

Инсонни ардоқлаш, унинг моддий манфаатдорлигини таъминлаш ҳақида қар кетганида томоққа масаласи ҳақида алоҳида тўхталиш жоиз. Фарғона вилоят партия комитетини бунга масалалар масаласи деб қарайти. Бошланғич партия ташкилотлари, ҳўналикларнинг бошчилари фаолияти изчил назорат олинди. Натижада деярли барча ариза берганлар илтимоси қондирилди. Мана шу муҳим тадбир қишлоқ кишии қаддини тиклади, келажакка бўлган ишончини мустаҳкамлади. Эътибор қилинг, 1989 йил бошида вилоят қишлоқларидаги 242,492 оиланинг 25,518 гектар томоққа ери бор эди. Бу ҳар бир хонадонга ўртача 0,11 гектардан тўғри келади, деган гап. Президентимиз ҳаёбхон фармонларининг шарофати туфайли вилоят қишлоқларидаги томоққа ерлари 43,140 гектарга етди.

Очиқ эътибор этиш керак, баъзи район партия комитетлари, шўро ходимлари дастлабки натижалар билан кифояланиб қолдилар. Оқибатда ўтган йили Охунбобоев, Киров, Ўзбекистон, Бувайда, Ленинград, Тошқоқ районларидаги қанчадан-қанча ерининг умри эсе ўтди. Фарғона ва Сўх районларида Президент фармонларини бажариш юзасидан белгиланган тадбирлар ташкилотчилик ишлари билан мустаҳкамланмади. Демак, айрим бошланғич партия ташкилотлари, комитет аъзолари, халқ депутатлари ҳал қилувчи бўғинларда ишчанлик, талабчанлик муҳитини қўйиладиган даражада яратмадилар йўқ. Бу йил сабоқлардан хулоса чиқаришга ҳаракат қилинмоқда. Илгирлар таърибаси кўпчилик мулкига айланипти. Олтириқ районидagi «Ленинобод» давлат ҳўжалиги ишчиси Нурилло Аҳмадалиев томоққасидан уч марта ҳосил олиб, 20 миң сўмдан ортиқ даромад қилди. Ҳар бир оила аъзоси 2,857 сўмдан саваб олди. Йўриқ йилдаги натижа бундан ҳам яхши бўлиши кўтилмоқда. Фарғона районидagi Карл Маркс номли колхоз аъзоси Аъзамжон Ёқубов томоққасида мўл узум ҳосили еттишпиритди. Унинг етти тоннасини бозорда сотди. 14 миң сўмдан ортиқ даромад қилди. Ҳозирги кунда Олтириқ районидagi «Ленинград» жамоа ҳўжалигини Иброҳимжон Ашурматов, Қувасой шаҳридаги Акмал Икромов номли давлат ҳўжалигинида Ганижон Иброҳимов ва бошқа ўғил-инилар билан барчага намуна бўлишайпти. Бозор шароитида фақат ишбилармон ютади. Вилоят партия комитетини хайрли ҳаракатларни кенг қўллаб-қувватламоқда. Томорқа ҳўжаликларидида еттишпиритлан ноз-неъматни қабул қилиб олиш, қайта ишлаш, сақлаш хусусида ҳам алоҳида бош қотарилмиш.

Қишлоқ кишинининг кайфияти чоғ, меҳнати баракали эрса шаҳарликнинг ҳам дастурхонини тўқин бўлади. Шу боис фақат деҳқончилик эмас, чорвачиликни ҳам ривожлантиришга катта эътибор беришимиз керак. Буни кўпчилик қалбдан ҳис қилаётипти.

Қишлоқ кишинининг кайфияти чоғ, меҳнати баракали эрса шаҳарликнинг ҳам дастурхонини тўқин бўлади. Шу боис фақат деҳқончилик эмас, чорвачиликни ҳам ривожлантиришга катта эътибор беришимиз керак. Буни кўпчилик қалбдан ҳис қилаётипти.

СССР ПРЕЗИДЕНТИГА, СССР ВАЗИРЛАР
МАҲКАМАСИГА, ИТТИФОҚДОШ
РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ ҲУКУМАТЛАРИГА

ОЧИК ХАТ

(Боши 1-бетда).

Биз тижорат билан боғлиқ бўлмаган наشرлар учун давлат буюртмаси билан қўзғат қайд этиб қўйилмаган нарх ўрнатиш ва газета ҳамда журналларни обуначиларга етказиб бериш учун тўланадиган ҳақни камайтириш, целлюлоза-

қороз сановати ва алоқа корхоналарининг ана шу мақсадларга харажатларини қисман бюджет ҳисобидан қоплаш, зарур деб ҳисоблаймиш. Биз яна шунга ишонамизки, газеталарнинг таҳририяти, нашриётлар, матбаа иши соҳасида ишлайдиган корхоналар ва ташкилотларга

амалиётда қабул қилинган, деки, имтиёзли солиқ солиниши лозим. Фақат шундай шароитдагина улар ўзларининг моддий-техникавий муаммоларини ҳал қилиш полиграфия машинасозлигини қайта тиклаш учун имконият ва маблағ топа оладилар.

Биз умумий фикрни айтмиш, матбаа соҳасидаги аҳолини тубдан ўзгартиришга доир аниқ чоралар қўришда кечикиш бизнинг жамият, маданият олдидаги ва мамлакат келажиги олдидаги тўланган қарзими кўпайтиради.

СССР ахборот ва матбуот вазирини
М. Ф. НЕНАШЕВ
РСФСР матбуот ва оммавий ахборот вазирини
М. Н. ПОЛТОРАНИН
УССР давлат матбуот комитетининг раисини
Ю. П. ДЬЯЧЕНКО
Белоруссия ССР давлат матбуот комитетининг раисини
А. И. БУТЕВИЧ

Қисқа вақт ичида вилотимизда беш мингдан зиёд ихтиро рўйхатга олинди. Улар халқ ҳўжалигига 12 миллион сўмдан ортиқ иқтисодий самара берди. Бу дастлабки қадамлардир.

Ленинград районидagi кичик корхоналарнинг катта қадамлари ҳақида тез-тез гап-райдан бўлиб қолишди. Чинданам ишбилармонлар ҳар инсон ўз вазифасига иштиёқ билан ёндошса мўъжизалар яратиши мумкинлигини амалда исботлашмоқда. «Коммунизм» жамоа ҳўжалигига 2 миң нафардан ортиқ киши ишлади. Экин майдонлари йил сайин қисқараяпти. Бироқ бундан ҳеч ким баҳона сифатида фойдаланаётгани йўқ. Ички имкониятлар қидириб топилмапти. 2 гишт заводи ишга тушди. Дала шийони ёнида тиккув цехи очилди. «Социализм» жамоа ҳўжалигига эса қандолатчилик цехи иш бошлади. Бундай ишчиларни қўллаб келтириш мумкин. Демак, одамлар бозор иқтисодиёти шароитида сўмини-сўмга ўриштириш, ўз жамоалари иқтисодий аҳолини яхшилаш ҳақида қайғуринишайти. Ҳамжисҳатлик, изланиш, эртаниш кунга ишонч бор жойда орзулар рўёбга чиқаради.

Бошланғич ташкилот — партиянинг асоси. Агар у омма-ғайрат шикоятини жўш урдиришининг сигналдан омиларидан унумли фойдаланса, ажойиб натижаларга эришиши мумкин. Ўзбекистон районидagi Муъминий номли колхоз бунга мисолдир. Бу ерда мутахассислар, таърибкорларнинг тақлиф-мулоҳазалари алоҳида инобатга олинди. Пудрат асосий тармоқларга кенг жорий этиляпти. Коммунистлар пировард натижа учун ўзларини масъул деб билишайти. Ҳўжалик уста деҳқонлари бу йил ҳар гектар ердан 180 центнер ўрнига 360 центнердан қарам ҳосили олдилар. Эл дастурхонига 2,100 тонна ажойиб неъмат жўнатилади. Эътиборли томони шунки, колхоз миришкорлари қарамнинг бир килограмми 60—70 тийиндан оширмадилар. Ҳосил қисқа вақт ичида нест-нобуд қилинмай йиғиштириб олинди. Колхоз биргина қарамнинг ўзидан 300 миң сўм ўрнига бир миллион сўмдан ортиқ даромад қилди. Шахрисабз Мелибоева, Жамила Насриддинова, Мўтабар Искандарова каби пудратчиларнинг таъкидлашича, бу экин ҳосилдорлигини гектарига 500 центнерга етказиш мумкин. Энди ана шу марра учун ҳаракат бошланди.

Пахта халқимизнинг бебаҳо бойлиги, асосий даромад манбаидир. Баъзи оғзида кучи етмаган кимсалар пахта янқоқимлиги оқибатида юзга келган қийинчиликлар мана шу соҳадан деб уқтиришга ҳаракат қилишди. Уша кезларда қўйи партия ташкилотлари одамлар ўртасида тарғибот-таъшиқот ишларини қизғин олиб-бордилар. Натижада уйрмачилар заршуносларининг ишга бўлган сидиқли муносабатини ўзгартира оlishмади. КПСС аъзолари мусобақага қизғин тус бердилар. Ўтган йили вилоят бўйича пахта ҳосилдорлигини гектарига 1,2 центнерга ошди. Режадан ташқари 36 миң тонна оқ олтин сотилди.

Май ойида бўлиб ўтган ёғингарчиликлар деҳқон продасини яна бир қонувдан ўтказди. Пахтанинг муқаддас ташвишлари билан яшап, ҳар тул ниҳолни қалб қўйиб, меҳр ва ҳис билан ардоқлаш ҳалқимиз қон-қонига синган. Шу боис мушкул вазиятдан муваффақиятлик чиққди. Асқарият ҳўжаликларда мўл ҳосил яратилмоқда.

Партиянинг жамиятда тутган ўрни, нуфузи хусусида. Ҳаётнинг ўзи гувоҳ: Компартиянинг обрўси республикамиз мисолида олиб қаралганда қувонарли даражада баланд. Омиллари қўйидагилар, жумҳурият партия ташкилотининг раҳбарлик лавозимларига халқ учун хизмат қилишга бел болаган кишиларнинг келиши партиявий муҳитни мусаффо қилди. Ўзбекистон Компартиясининг мустақиллиги таъминланганлиги, жумҳурият партия ташкилотини тарихида биринчи марта Ўзбекистон Компартиясининг Устави ва Ҳаракат дастури қабул қилинганлиги мақсадида эришилди беҳис роль ўйнади. Эътибор қилинг, иттифоқимиздаги баъзи минтақаларда партия ташкилотларининг обрўси кескин пасайиб, улар билан кўпчилик ҳисоблашмай қўйган бир вақтда республикамиз партия ташкилотлари фаолияти янада таномиллашиб, халқ оммасидан куч-мадад оляпти. Бироқ ишда изчиллик, қатъийлик, икром ишчанлик, кучли армий назорат, маълуми бошқарув бўлмас олга томон силжиш сўсмай қолмади. Шу боис коммунистлар, барча меҳнаткашлар амалий фаолият орқали қувончли ўзгаришларни қўллаб-қувватлашлари керак. Ҳар бир иш жойида соғлом муҳит яратиш, хайрли ҳаракатларни қўллаб-қувватлаш фаолият мезонадир.

РСФСР Президенти РСФСР давлат идораларида, муассасаларида ва ташкилотларида сиёсий партияларнинг ҳамда оммавий жамоат ҳаракатларининг ташкилий тузилмалари фаолиятини тўхтатиш ҳақида фармон қабул қилганлиги фарғоналикларни ҳам таажжубга солди. КПСС Марказий Комитетини Сиёсий бюросининг баёнотида таъкидланганидек, РСФСР Президентининг шу лавозимдаги дастлабки қадамлари Конституцияга, демократияга зид бўлган ҳўжжат билан, жамоат бирлашмаларининг фаолиятига қонунга ҳилоф равишда аралашини ва уларнинг ҳўқуқларини бузиш билан бошланди. Бу эса иқтисодий тўтовули ва амалий ҳамкорлик жараёнини ривожлантириш учун тўсқин қўяди.

Давр олдимизга гўл масъулиятли вазифаларни қўймоқда. Мушкул аҳволдан қутилиш, бозор муносабати билан юзга келган муаммоларни ечиш ҳал этиш учун омишкорлик, тадбиркорлик, ташаббускорлик кўрсатишимиз керак. Зеро, журғатилиш, хизмат бурчига иқидий ёндашмайдиган кишилар раҳбарлик қилаётган жамоаларда қайта қўриш жараёнида эришилган натижалар йўққа чиқади.

Жонхўрос Уришбоев Октябрь районидagi «Уч қаҳрамон» давлат ҳўжалигининг уста деҳқонларидан. Омишкорлиги, ташаббускорлиги билан барча соҳани бирдек ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшалапти. Бу йил у бошлқ эвон 31 гектар ердаги максажўхорини меҳр билан парварিশлашалапти. Ниятлари ҳар гектар ердан камида 55 центнердан қарабо дон йиғиштириб олиш.

СУРАТДА: ёшлар мураббийси Ж. Уришбоев (чапда) ва сувчи Ш. Қўзйбоев ҳосил тўғини чамадлашайпти.

У. Қўзйбоев олган сурат.

КОНСЕРВА ЦЕХИ

Иабоскан районидagi «Октябрь 50 йиллиги» давлат ҳўжалиги боғбонлари белгиланган режаларини доимо ошириб бажаришмоқда. Тармоқда иккери усули жорий қилинганлиги муваффақият омили бўлмоқда. 156 гектар богда меванинг ҳамма туридан бор. Бу ерни саховатли ўлкаимизнинг қўтуғи дейиш мумкин. Жорий йилда богбонлар давлатга 847 тонна мева, 46 тонна узум сотишга қарор қилишган. Айни пайтда ертанлар олма ҳосили териб олиниб, пешмаш район тайёрлов идорасига ва ўзаро аҳдлашганин бошқа жойларга жўнатишмоқда. Кенжа Имомов, Насиб Каримов, Матмур Раҳмонов, Анвар Асқаров каби ишчилар йиғим-теримда ғайрат кўрсатишайпти.

Боғни Анвар Раҳмонов, Назир Турғунов, Иброҳим Хожиматов ва Абдурашид Қўматов ижарига олшган. Улар эл дастурхонини ноз-неъматлар билан тўқин қилиш мақсадида астойдил ишламоқдалар.

Боғ қатор ораларида сабзавот ва полз экнларини парварিশланмоқда. 15 гектар майдонга ўтказилган эртаги қарамдан 306 тонна ҳосил олинди. Унинг ўрнига қартошка, кечки помидор, шолғом, турп, сабзи уруғи қадолди. Икки ярим гектар ерда қаламшир, бақлажон бор.

Богда консерва цехи ишга туширилгани аниқсиз бачани қувонтирди. Эндиликда миришкорлар еттишпиритдан махсулотларни ўзларидики қайта ишлаш цехига топширишайпти.

— Ишчи уч сменада ташиқ этганимиз, — дейди цех бошлиғи Мухаммаджон Сандов. — Ҳар сменада снгиини 1 литрни 1,5 мингта ишчи бангага боринг тузалаймиз. Ҳозирча иш яхши борапти, қийинчилик йўқ. Долим Назирқулов, Иброҳим Юсупов, Иброҳим Толипов каби ишчиларимиз ҳамкасбларига ўрнак.

Ҳўжалик боғбонлари мўл қўлчилик ишига муносиб ҳисса қўишини ният қилишган. Шу кунларда ээгу мақсад йўлида тер тўқмоқдалар.

М. ТУХТАНАЗАРОВ.

ЯНГИ ҲАФТАЛИК РЎЗНОМА

Бутунги кунда республикамиз аҳолиси экология фоиналар таъсирида яшамоқда. Орол дарди бутун дунё халқларини безовта қилапти. Шунингдек, ичимлик сув муаммолари, тоза ҳаво, ўсимликлар ва ҳайвонот дунёси учун кураш, бебаҳо бойлиқни асраш, авайлаш энг долзарб масалалардан бирига айланди. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Табиатни муҳофиза қилиш давлат комитетини ташаббуси билан

янги «Ўзбекистон табиати» ҳафталик рўзномаси ташкил этилди. Янги рўзнома жорий йилнинг август ойидан 20 миң нускада нашр этилади. Бошلامасига 1992 йилгача унинг ҳар ойида бир сон чикади. Келаси йилдан эса ҳар ҳафтада нашр этилади. «Ўзбекистон табиати»нинг бир сонини — 20 тийин, йиллик обуна нархи — 10 сўм 56 тийин. Индекси 64598. Янги нашрга истаган алоқа бўлимида обуна бўлиш мумкин.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА ПАРЛАМЕНТДАГИ ЖАНЖАЛ

ЛОНДОН. (ТАСС). Британия парламентининг қўйи палатасида бош вазир Жон Мейжор билан оппозициядаги лейбористлар партиясининг бошлиғи Нил Киннок ўртасида қаттиқ жанжал бўлди. Ававалги кундаги сингар халқро кредит-тижорат банки фаолияти теварабда бошланган жанжал мезонага сабаб бўлди. Бу банк кенг қўламади молиявий фирибгарчилик қилиш, ғайриқонуний равишда тоқилган пулларни ўзлаштириш ҳамда пул қўйган шилардан ҳўжжатлар ва ҳисоб-китобларни сохталаштириш бўли билан етказилган зарарини бекитишга айбонлиб, унинг ёпилиш хавфи пайдо бўлган эди. Халқаро кредит-тижорат банкнинг қароргоҳи Люксембургда

бўлиб, сармоясининг катта қисмини Абу-Дабби қиролигининг султони назорат қилаётган бўлса-да, банк бўлимларида ўз пулларини сақлаётган неча ўн миңгала британиялик ўз жамғармаларидан маҳрум бўлиш хавфи остида қолди. Британия махфий хизмат маҳкамалари банкнинг шубҳали ишлари ҳақида эшитилганларига аниқ бўлган ва бу хабарни тарқатмасиники афвал қўриқликларини ҳақида хабар пайдо бўлганидан кейин халқро кредит-тижорат банки теварабдаги жанжал янада кескинлашди. Ҳукуматнинг баъзи аъзолари, жумладан Мейжорнинг ўзи ҳам банкнинг ишлар аҳолидан хабардор эканликлари хусусида шубҳали гаплар айтилган, ахтирослар янада авжига чиқди.

ИШСИЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

ВАРШАВА. (ТАСС). Ҳозирги пайтда Польшадаги ишсизларнинг 80 фоизи ошганда тежашга мажбур бўлмоқда. «Ортиқча одамлар»нинг ҳар ўн тасидан бири нозор аҳолига тушиб қолган. Шу тоифадаги фуқаролар орасида ўз жонига қасд қилиш икки баравар кўп. Икунда ишсизлар орасида ўтказилган сўраб-суриштириш шунини кўрсатиб турибди. Сўраб-суриштириш натижаларини «Штандарт млодих» газетаси эълон қилди.

Мамлакатда мулкни хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш, асосан эса, зарар қўрадиган корхоналар ва ташкилотларнинг синиши натижасида мамлакатда ишсизлар кўпаймоқда. «Газета вступьла» ҳафтаномаси маълумотларига қараганда, 3200 корхона яқин вақт ичида 190 миң кишини ишдан бўшатишини эълон қилди. Марказий радио ва телевидение 2500 кишини, «Лот» авиакомпанияси 1700 кишини ишдан бўшатиши кўтилмоқда. Мелецадаги авиация

заводининг 4 миң ишчиси, Старховицадаги «Стар» автозаводи ва Бидгошчадаги «Эльбурга» радиоавиация ҳар бирда 2200 киши ишсизлар армияси сафларини тўлдирди. Кроснодар билур ишлаб чиқарувчи машхўр фабрика меҳнат жамоаси 1500 кишига камадади. Ченстоховдаги «Цеба» тўқимачилик бирлашмаси 1600 кишини ишдан бўшатади.

Иқтисодиётнинг бутун-бутун тармоқларида ишчилар оммавий равишда ишдан бўшатилади. «Газета виворча»нинг ёпишга қараганда, темир йўл транспортдаги банд бўлган ишчилар йил давомида қисқартирилиб, 333 миң кишини 290 миң киши қолди.

Расмий маълумотларга қараганда, ҳозир Польшадаги ишсизлар 1,5 миллион кишига ёки ишга ароқли аҳолининг тахминан 8 фоизига етди. Уларнинг 68 фоизини кўпроги ишчилардан, Шаҳар ва район ишга жойлаштириш идоралари ҳар кунини мингтагача ишсизини рўйхатга олмақда.

КУБАДА ЎЗГАРИШЛАР

ГАВАНА. (ТАСС). Ўтган сешанба кун Куба Компартияси Марказий Комитетини Сиёсий бюросининг аъзоси Хосе Рамон Мачадо Бенгура Кубада халқ ҳўқимини идораларининг тузилмалари ва фаолиятида бўладиган ўзгаришларни маълум қилди. У Матанас шаҳрида журналистлар билан учрашди. Бу ерда 26 июль кунини мамлакатда нишонланадиган Миллий қўзғолон кунини муносабати билан асосий тадбирлар ўтказилди.

Хосе Рамон Мачадо Бенгура кутилаётган ўзгаришларни батафсил таъсирлаб ўтирмай, улар Куба Компартиясининг тўртинчи съезидан сўнг у ёки бу ҳудудда дастлабки тарзда синаб қўрилмасдан амалга оширилишини уқтирди. Жумҳурият конституцияси ва бошқа бир қанча қонунларга ҳам ўзгаришлар киритилиши мўлжалланмоқда, деб таъкидлади у. Куба Компартияси Марказий Комитетини Сиёсий бюросининг аъзоси октябрда бошланган партия анжуманига тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги масалаларга тўхталди, бошланғич партия ташкилотларида делегатликка номзодлар кўрсатиш давом эттирилгани айтиди. Бу ишнинг август ойи ўрталарида туғаллаш режалаштирилган. 600 делегат жуда муҳим халқ ҳўжалигини ишсизларидида бевосита овоз бериш йўли билан сайланади. Унинг сўзлаштириш идоралари ҳар кунини мингтагача ишсизини рўйхатга олмақда.

Ўзбекистон ССР давлат матбуот комитетини раисининг ўринбосарини
С. И. СТРИЖНЕВ
Қозғоқистон ССР давлат матбуот комитетини раисининг ўринбосарини
В. И. НАБЕКОВ
Озарбайжон ССР давлат матбуот комитетини раисининг ўринбосарини
Б. А. НИКОЛАЕВ
Латвиянинг «ЛИТ» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосарини
П. П. ЕРАН
Қирғизистон республикаси матбуот вазирини
А. Э. ЭРКЕБОВ
Тожикистон ССР давлат матбуот комитетининг раисини
Б. А. МАҲМАДОВ
Туркменистон ССР давлат матбуот комитетини раисининг ўринбосарини
Қ. Қ. ҚУРБОНОВ
Арманистон республикаси давлат матбуот комитетининг раисини
К. А. СИМОНЯН

ЯХШИ ДЎСТ ҲАМКОРИНГ, МАДАДКОРИНГ

Рўзномангизнинг кўпчилиги муштарийлари тарихи буюк ипак йўли билан бевосита боғлиқ бўлган масканимиз тўғрисида эшитилган, албатта. Бу кўндаланча ўз бошидан жуда кўп унутилмас воқеаларни кечирган. Сайрам номининг беш марта ўзгариши, кейинги тўққиз аср ичида бу ерга босқинчиларнинг ўн уч марта ҳужум қилиб ваёри элиши ва у яна ўз қаддини тиклаб олишида бир аjoyиб ҳикмат бўлса ажабмас. Халқнинг меҳнатсеварлиги, бу серуном ва кўтли заминнинг саховати Оқсув, Сайрамсув, Бодом дарёчаларининг саховати деҳқончиликнинг жадал ривожланиб, аҳоли турмуш даражасининг юксалишига хизмат қилгани шубҳасиз.

Ҳозирги кунда ҳам районимиз Чимкент вилояти минтақасидаги кўп тармоқли, саноати ривожланган, қишлоқ ҳўжалиги механизациялашган масканлардан бири ҳисобланади. Унинг ҳудудида «Манкентживмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, ремонт-механика, темир-бетон буюмлари, мева-сабзавотни қайта ишлаш заводлари, мебель фабрикаси йилга қарийб юз миллион сўмлик саноат маҳсулотларини ишлаб чиқараётган. Халқ ҳўжалигининг қурилиш, транспорт каби муҳим соҳалари ҳам жадал суръатда ривожланаётган. Лекин район Чимкент шаҳри билан ёнма-ён жойлашгани учун бу ўзига хос хусусият унинг асосий вазифасини белгилайди. Виллоят маркази аҳолисини қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари билан таъминлаш бурчимиз. Меҳнатга лаёқатли кишиларимизнинг деярли 40 фоизи шу тармоқда меҳнат қилади. Ҳар йили 50 минг тоннадан зиёд сабзавот, 90 минг тонна галла, 15—16 минг тонна мева-чева, 4,5 минг тонна полид маҳсулотлари, 8—10 минг тонна узум, 10 минг тонна гўшт, 35 минг тонна сўт, 220—240 тонна жун тайёрлаймиз.

Районнинг умумий танглик давридаги иқтисодий аҳоли қандайлиги ҳам сизларни қизиқтирсин керак? Аввало шуни айтиш жоизки, жумҳуриятимиздаги ижтимоий-сиёсий вазият етарли даражада барқарор. Шунингдек, парламент қабул қилган бир қатор қонунлар деҳқончилик-саноат мажмуидидаги ислохотларни чуқурлаштириш учун янада қўлай шароитларни вужудга келтираётган. Ширкатлар, фермер ва деҳқон ҳўжаликларини ривожлантиришга мойиллик кучайиб бормоқда, ҳозирнинг ўзидаёқ уларнинг уюшмаси тузилди. Район партия комитети ва халқ депутатлари район Кенгаши бу мойилликнинг тараққий этиши учун ҳар томонлама ёрдам кўрсатмоқда.

Фермерлик ҳўжаликларини ривожлантириш жараёни бир қарашда осон туюлган билан аслида қийин кечаётганини эътироф этмай иложимиз йўқ. Бу борада муаммолар тўлиб-тошиб ётибди. Ёнг муҳими, район аҳолисининг эчкилигидир. Масалан, Сайрам қишлоқ Шўроси ҳудудида деярли 30 минг одам яшайди, бир квадрат километр 247 киши тўғри келади. Бу ерда Ленин номи колхоздан бошқасида норхона йўқ. Агар фермерлик ҳўжаликларини кенг ривожлантириш йўлидан борадиган бўлсак, кўпгина деҳқонлар ишсиз қолишлари мумкин. Ахир барча саноат ва маиший корхоналар жойлашган район маркази ва Чимкент шаҳригача бўлган йўл узок, қатнаб ишлаб бўлмайди. Бошқа ҳўжаликларда ҳам шу аҳвол. Бинобарин, кейинги йилларда бизнинг шароитида анча-мунча қўл келадиган оилавий пудрат жамоаларига таянмаймиз.

Иқтисодий тараққий эттириш масалалари ҳамиша ижтимоий-сиёсий вазият билан боғлиқ. Мен сўнгги йилларда миллатлараро муносабат борадида юз берган воқеаларни кўзда тутаяман. Аамалда ҳар бир миллат ўз тараққийетининг етарли даражада асосланган йўлини белгилаб олди. Жумҳуриятимизда мустақиллик декларациясидан ташқари миллатлар тенгхўқуқли ривожланишининг имконини берадиган «Қозғоғистон ССРда Тиллар тўғрисида қону» қабул қилинди. Айнан ана шу қону

чиққандан кейин районимизда «Қозғоқ тили» жамияти, «Ўзбек маданияти маркази» каби жамоатчилик ташкилотлари пайдо бўлди. Улар миллий урф-одатлар, анъаналарни қайта тиклаш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Районда 40 дан ортқ миллат вакиллари истикомат қилади. Ҳар бир халқ учун ўз ота-боболари анъаналарини давом эттириш имконияти бор. Жамоатчилик ташкилотлари дунёга келган кундан бошлаб биз уларга ёрдам бериб келаямиз. Район партия комитетининг барча қўлайликларга эга бўлган биносидан жой ажратдик, кўпроқ хомийлар топишга, ҳар хил тадбирларни ташкил этишга кўмаклашаямиз.

Тошкент вилоятининг Оржоникидзе райони билан ижтимоий-маданий соҳада ўзаро фойдали ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзолаганмиз. Биз ҳам, биродарлашган район вакиллари ҳам Сайрам ва Оржоникидзе ноҳияларида ўтказилган турли тадбирларда, байрамларда бир неча бор иштирок этдик. Қозғоғистон ва Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг яхшиланишида мамлакатимизнинг обрўли, сиёсий арбоблари ҳисобланмиш Н. А. Назарбоев ва И. А. Каримов ўртоқларининг дўстона алоқалари муҳим омил бўлаётганлигини алоҳида қайд этиб ўтиш лозим.

Турмушнинг барча жабҳаларида халқларимиз ўртасида дўстона алоқалар ўрнатилш ҳар бир миллат қадриятининг маънавий бойлиги хизмат қилишини ҳаётнинг ўзи тасдиқлаб турибди. Икки қардош халқ ўртасидаги дўстона алоқалар йил сайин мустаҳкамланишига имоним қомил. Чунки биз — бир рубобнинг икки тори каби маъсатлари муштарак, эътиқоди мустаҳкам, қадрдон халқларимиз.

А. ШИЛИН,
Қозғоғистон ССР Сайрам район партия комитетининг биринчи котиби, район Кенгаши раиси.

ЧАМАН ИЧИДА РАЪНО

Халқимизда «чаман чечаклардан ташкил топади, лекин ҳар гулининг ўз иси бор», деган нақл юради. Сизга таниш-тиносқчи бўлган қолхоз ташкил топаганига олтиш йилдан ошди. Ленин номи билан ата-лавуки жамоа ҳўжалиги ҳақида, агар таъбир жоиз бўлса, шундай дейиш мумкин: Сайрам аjoyиб чаманзору бизнинг қолхоз шу турфа гуллар ичида бир раъно мисоли.

Нега десангиз, у атрафидиги майда, камкуват ҳўжаликларини бирлаштириб олган, вилоятдаги энг йирик, миллионер ҳўжалика айланган. Сайрам ҳақида гап кетса, албатта эсланди. Зотан, у тарих зарварларига эйик этилган қишлоқнинг қоқ юрагиди. Хўсин-жамоли, камол билан, бойлиги чиройлилиги билан, дилкаш-дилнозу меҳмоннавозлиги билан қозқоллар дийрида истикомат қилаётган ўзбекларнинг меҳнатсеварлигига қўйилган раъзий ҳайкалдек гўё.

Кейинги йилларда ҳўжалик миллионер даражасига етиб, аҳоли турмуш шароити яхшиланди, бунга ҳисса қўшган фидойи сайрамликлар омон ҳўрмат билан тилга олинмадиган бўлди. Жамоа ҳўжалигининг оқиллаб катта қилган Маҳаммад Мирзаев, Шораҳмад Шобобоев, Абдукарим Абдурахмонов, Иброҳим Норшиқов, Турсункул Шалиқовлар сингари отахонлар хотираси халқ дилида даим сақланади.

Деҳқонларимиз азалдан меҳнатсеварлиги, ишбилармонлиги билан эл-юрт ҳўрматыни қозониб келишяпти. Ризамат Сидиқметов, Қўйбоқар Нурмаҳамедов сингари республикада хизмат кўрсатган қишлоқ ҳўжалик ходимлари фахримиз ҳисобланади. Моҳир қоравдор Жуман Абзобоев СССР Давлат мукофоти-га сазовор бўлган. Йўлдош Тўйчиев эса сабзавотчиликда аjoyиб ютуқларга эришганлиги учун Қозғоғистон ССР Давлат мукофоти соҳиб бўлди.

Ҳўжалик ширин-шавар мевадари, узумлари билан ҳам шухрат қозонган. Озод Маҳкамбоев, Хонкиёз Маддосмонов, Исоқов Курбонқуллов каби уста борбонлар олма ва узум еттиштиришда Сайрам ноҳиясидан пешкадамликни

қўлдан бермай келаяптилар. Улар бир неча бор халқ ҳўжалиги ютуқлари кўргазмасининг медаллари ва совринларини билан тақдирланган.

Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан сайрамлик деҳқонлар ташвиши анча ортди. Аҳолини иш билан таъминлаш, уларнинг озиқ-овқатини, даромадини ошириш учун янги-янги кичик корхоналарни ишга туширишга тўғри келаяпти. Бугунги кунда тегиримон, консерва-томат, вино цехлари яхшигина даромад бермоқда.

Ҳўжаликнинг механизация устаноси, 140 трактори, гарражи, 100 дан ортқ автомашинаси, ўнлаб хилма-хил қишлоқ ҳўжалик техникаси бор. Қозғоғистон ССР халқ депутати Абдуфаттоҳ Абдураимов бошқараётган бу ҳўжалик янги марраларни мўлжаллаб ишлаяпти.

Сайрамликлар ҳар кун Тошкент радиоси эшиттиришларини, Ўзбекистон телевидениеси кўрсатувларини мароқ билан эшитиб, томоша қилишди. Ўзбекистон матбуоти, ўзбек китоблари уларнинг кундалик ҳаётини, маънавий озқаси.

Лекин кейинги пайтда ўзбек тилидаги мактаб ўқув қўлланмалари, адабий асарлар, тарихий рисоалар жуда кам этиб келаяётганлигини таъкидлаш керак. Илтимосимиз: ўзбек тилидаги адабий, ижтимоий, тарихий, ўқув китоблари билан етарли таъминлансак, қозғоғистонлик ўзбеклар ҳаёти тўғрисида матбуот, радио, телевидение орқали кенроқ ёритиб боришга, мақсадага мўвафиқ бўларди. Шунингдек, ўрта мактабни битирган ўғил-қизларимиз бундан кейин ҳам олий билимгоҳларга кўпроқ қабул қилинса, ақсарият соҳалар бўйича ўз мутахассисларимизга эга бўлардик.

Кейинги вақтда Қозғоғистон билан Ўзбекистон ўртасида дўстона алоқалар анча мустаҳкамланмоқда. Бундан чексиз хурсандимиз. Турли анъаналаримизнинг, тарихимизнинг, қадриятимизнинг тикланиши билан биринчи ҳам хушуд этмоқда. Бу борада Ўзбекистонлик биродарларимизга омад тилаймиз.

М. МИРХОЛДОРОВ,
журналист.

Қардош Қозғоғистоннинг Чимкент вилояти ҳудудида яшаб, меҳнат қилаётган ўзбеклар сони уч юз мингдан ортди. Сайрам эса улар зич жойлашган район. Бу ерда юз мингдан зиёд ўзбек халқи вакили деҳқончилик, боғдорчилик, чорвачилик, ҳўнармандчилик билан банд: уларнинг қадқоқ қўллари яратган ширин-шарбат мева-чевага бой боғ-роғлар, саҳий даладар, маданият ва истироҳат масканлари, муҳташам қошоналар, равон йўллар халқимиз меҳнатсеварлигининг ёркин далили.

Сайрам аҳолининг орзу-умидлари кўзлариди, дилкаш сўзлариди, милтираган адалот юлдузлариди мўжассам. Қорамурт, Манкент, Қорабулоқ, Сайрам... Бу қишлоқларда қадимий халқнинг нав-

қирон авлоди тиклаётган тарихий обидалар, унутилган урф-одатлар, инсоний қадриятлар киши қалбини ҳаяжонга солади.

Биз қардош ўлкада яшаб, меҳнат қилаётган ўзбеклар ҳаётидан азиз ҳамюртларимизга сўзлаб бермоқчи бўлган лавҳалар денгиздан томчи. «Қишлоқ ҳақиқати» бу мавзунинг давом эттириб, бошқа жумҳурият ва мухториятларда истикомат қилаётган ўзбек ва бошқа миллат, элат вакиллари турмуши билан муштарийларимизга ҳикоя қилиб боради.

Қўйида Сайрам сабоси келтирган янгиликларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

МАНЗИЛ ЙИРОҚ, КЎНГИЛ ЯҚИН

уруғи, 260 тонна гўшт ва 2.440 тонна сўт сотамиз.

Шу йил 18 май кунини кутимган воқеа содир бўлди. Қаттиқ жала қўйди, кетидан дўл ёғди. Бир кеча-кундузда бир йилга тенг ёнгичарчилик бўлди. Бу эса ўз ичиди қилди. Ёнгичина кўтариб, бўй чўзаятган эчкиларимизни ювиб кетди. Кўм-кўм даладар ўрнини балчиқ қоплади. Ёрагимиз тўзай ачиди, аммо на чора? Тўшқунликка тушмадик. Жуда катта май-поданг эчки қайта эчиди. Непани, биз асосан «қора олтин» деб аталувчи пизэ уруғи етиштирамиз. Ҳар йили ундан 3—4 миллион сўм даромад оламиз. Бод-қў, помидор ва беда уруғидан эса атиги бир миллион

сўм фойда кўрамиз. Шунинг учун бутун кўчимизни пизэ эчки ва унинг парваришига қаратдик. Коллектив пудратнинг қудрати эса бениҳоя. Биргина Зарифбой Зоировнинг беш кишидан иборат оилавий зверооси ўтган йил 28 минг сўм қўшимча ҳақ олган фикримиз гувоҳидир.

Жамоа ҳўжалиги бодада олма, ўрик, гилос, олча, нок, олқўри ва бошқа мева-лардан ҳар йили мўл ҳосил олилади. Бригада етакчилари Пардабег Назаров, Ирисмат Аюмуратов, колхозчилардан Хумора Тўламетова, Сада Сатторова, Тўлсаҳар Сатаева, Васила Абдураимова, Муҳиба Бекирова, Холдида Муҳиддинова, Замира Шамши-матова мева-чевани нест-

бодуд қилмай териб олиб, яшиқларга жойлайдилар. Ҳўжалигимизда консерва цехи очганимиз. Унга Абду-гаффор Мамадобоев бошчи-лик қилади. Мастер Панбух-жон Манишева, технолог Аюмурой Шарипов, лаборант Садонат Турсунбоева, ишчи-лардан Ёркинов Дўсметова, Нигора Ғозиева, Гулчехра Сотиболдиева, Феруза Тўла-метова, Гаҳвар Холлова, Му-ҳаббат Шарипова цехнинг илгорлари ҳисобланадилар. Улар тайёрлаган маҳсулот шартнома бўйича Совет Иттифоқининг турли чекна-ларига жўнатилади. Бу эса ҳў-жалигимиз учун қони фой-да.

Қорамурт қишлоғимиз қиёфаси ўзгариб борапти.

Ҳудудимизда жойлашган Маданият саройи, оталар чойхонаси, саноат моллари дўкони, қаҳвахона ва бошқа бинолар миллий нақшлар билан безатилган.

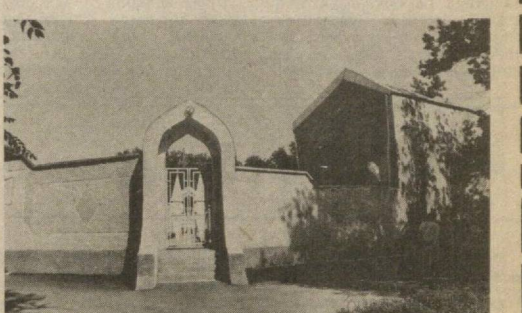
Бундан уч йил муқаддам ташкил этилган «Ешлик» ашула ва рақс дастаси — қорамуртликларнинг ифти-хори. Зухриддин Сиддиқов, Расулмат Мирометов, Шам-шимат Шоноусов, Носир Қамоллов, Гафур Соатов ка-би созоналар, Қобил Аҳме-дов, Марҳаб Нейматжонов сингари хонадонлар, Нигора Ғозиева, Холдида Холтеева, Дилдора Эшматова, Гаҳвар Абдураимова каби раққо-салар меҳнат аҳли олқилишга сазовор бўлмоқдалар.

Ҳўжалигимизда ободон-

лаштириш ишларига катта аҳамият берилаяпти. Ижтимоий-маданий объектларни лойиҳалаштириш соҳасидаги ишларимиз бундан икки йил муқаддам жумҳурият талло-види энг яхши деб топилиди ва Халқ ҳўжалиги ютуқлари кўргазмасининг биринчи да-ражади дипломи билан та-дирланди. Касаба уюшмалари вилоят кенгашининг фахрий ёрлиғини ҳам олинган сазо-вор бўлди.

Ҳўжа қилаётганларим қан-чалик рост, самимий бўлма-син, барбир ўзимга нокам-тарлиқдай туюлади. Шу-нинг учун қорамуртлик ўз-беклар турмуши билан та-нишини истасангиз, яхши-си қишлоғимизга бир келинг. Шунда барча ютуқ ва кам-чиликлариимизни ўз кўзи-низ билан кўрасиз.

Х. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Киров номи жамоа ҳўжа-лиги бошқаруви раиси.

● Ленин номи жамоа ҳўжалиги бошқаруви раиси, Қозғоғистон ССР халқ депутати Абдуфаттоҳ Абдураимов икки бў-лимлар ахборотини тинглашдан бошлайди.

● Бу йил ҳўжаликда олма ҳосили мўл бўлди. Шу бонс боғбор қизлар қувончи чексиз.

● Ташаббускор чорвадорлар Мўртабар Баҳодирова (ча-па) ва Мукаррам Шарипова.

● Марказий хибонда қад кўтарган ёзги кинотеатр кол-хозчиларнинг сеvimли маскани. Унинг ёнига қўл ва истиро-ҳат боғи ҳам қўйилган.

● Холдидин Убайдуллаев Киров номи жамоа ҳўжалиги бошқаруви раиси. У эл-юрт ўртасида катта обрў-эътибор қозонган.

● Коммунист Ирисой Расулова пизэ уруғи етиштиришда катта тажриба орттирган. Опани кўпинча далада учратиш мумкин.

● Консерва цехида мева-чевалар ишла банкларга жой-лакиб, мамлакатимизнинг турли бурчакларига юборилади. Бунда Мунаввар Ғозиева, Замира Сатаева, Феруза Низомова сингари ишчиларнинг ҳиссаси катта.

● Ҳўжалик ҳисобига қурилган оталар чойхонаси ҳамиша таъжум.

П. ТОШХЎЖАЕВ олган суратлар.

КАМАРБАСТАМИЗ

гададан 9 тасига коммунист-лар етакчилиги қилишди. 3.000 бошдан эиёд йирик шохли қорамолга эга бўлган 4 та ферманинг 3 тасини партия аъзолари бошқараётдилар.

Колхоз тегиринони ҳар йили 5—6 минг тонна галлани тор-тиб бериб, халқимизнинг унга бўлган эътиҳийни қондиришга кўмаклашмоқда. Бу тегиринон-га ҳам коммунист Зебра Кан-жигитова раъбарлик қилаётган. Ҳозир унинг ташаббуси билан мўжйовузо кўрилламоқда. Кол-хозчилар махсар, писта мойи билан ҳам таъминланадилар. Зебра опанинг жоюқарлиги тўғрисида ўтган йили тарик ва шопи оқлайдиган, бугундан гўжа тайёрлайдиган цехлар очилди.

Фидойи коммунистлардан Э. Мурзаев, Ю. Нишонбоев, Э. Кавчанов бошқараётган дала-

Жамов ҳўжалиги тарихида биринчи марта сугориладиган бедазордан хонадонлар моли учун ҳар бир бригадани кў-шимча 10—15 гектар бўлиб бе-рилди. Бу майдондан 4—5 марта беда ўрилиб, бригада ҳудудида истикомат қилувчи оилаларга тарқатилади. Демак, улар колхозчимиз, эиёлимиз, нафақатўрми, барбир мол учун озуқа билан юз фозз таъминланадилар.

Ўтган йили партия йигили-шида ижтимоий-маданий қури-лаштар эътибордан кетганда қо-лаётган танқид қилинган эди. Жамоа ҳўжалиги бошқаруви

Манкент-Сайрамнинг энг дикрабо қишлоқларидан бири. Бу ерда жойлашган жамоа ҳўжалигининг деярли барча аъзолари ўзбек миллатининг вакиллари. Шунинг учун ҳам колхозчимиз фирка аъзо-лари Ўзбекистон коммунист-ларининг халқ фаровонлиги йўлидаги эзгу ишларини мудом кузатиб турадилар ва улардан нобрат олишга ҳаракат қила-дилар.

М. АБДУҚОДИРОВ,
«Манкент» жамоа ҳўжали-ги партия комитети коти-би.

Саҳифани «Қишлоқ ҳақиқати» рўзномасининг маданият, адабиёт ва санъат бўлими мудири Наримон ОРИФЖО-НОВ тайёрлади.

Фарғона водийсини, шу жумладан, ғўзал Наманганни кимлар бир кўришни орзу қилмаган дейсиз? Бу бежиз эмас, албатта. Вилоятимизнинг сулим об-ҳавоси, хушманзара бог ва хиебонлари ҳар қандай одамни ўзига мафтун этishi табиий.

Лениннинг афсуски, ана шундай жаннатмакон дёрирмишга экологик танглик хавф солмоқда. Маълумотларга кўра, виллоятимиздаги мавжуд ишлаб чиқариш саноат корхоналари бир йилда ҳавога 20 минг тоннадан кўпроқ зарарли чиқинди чиқарган. Биргина асфальт тайёрлаш цехларидан чиқадиган ҳар хил чанглар, туңлар шу йилнинг ўзига 600 тонна ташкил қилди, бу эса атроф муҳитга 3 миллион сулмлик зарар келтирди. Ҳисоб-китоб бўйича виллоятимизда истиқомат қиладиган ҳар бир одам ўртача 5 килограммдан чанг ютаркан. Ҳўш, бу нимадан далолат бермоқда? Нега бу ўша муҳим масала қатор меҳнат жамоалари раҳбарларини ташвишга солмапти? Еки бу заводлардан келадиган фойда инсонлар саломатлигидан ҳам азиятми?

1990 йилда саноат корхоналарида ва бошқа дахлдор ишлаб чиқариш муассасаларида табиати муҳофаза қилиш учун 3 миллион 110 минг сўм маблаг ажратилган.

Ҳатта 9 ойга бу маблагнинг 2 миллион 427 минг сўми ўзлаштирилди. Жумладан, 20 та саноат корхонасида сув тозалаш иншоотлари қуриб ишга туширилган, 62 мингдан зиёд турли мева ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилган. Натижада

ганлари йўқ. 1991 йилнинг 1 январидан бошлаб бу китоб бўлмаганлиги учун жарима миқдори беш баробарга оширилган. Қатор саноат корхоналарида тозалаш иншоотлари белгиланган меъёрида ишламаслиги натижасида очiq сув ҳавзалари ва ер

10,4 минг тонна чиқиндининг бор-йўғи 1,8 минг тоннага тозаланаётганлигини қандай изохлаш мумкин? Бу ерда шу йилнинг ўзига сувдаги ахлат 142, азот-аммоний бирикмаси 80,6, сувдаги эримайдиган бирикмалар эса 258 тоннани ташкил этганлиги нахотки корхона раҳбарларини ташвишлантирмаётган бўлса? Ахир бу фожа-ку!

Узгоскомкоопсельхоз» бирлашмасига қарашли корхоналарда ҳам ахвол ташвишланарли. Намангандаги 2-пахта тозалаш заводининг Ко-сонсойдаги бўлими 1987 йилда талай камчиликлар билан ишга туширилган. Бу ерда ҳам махсус чанг ушлагич мосламалар тўлиқ ўрнатилмаган, борларидан самарали фойдаланилмайди. Натижада 1990 йилда корхонадан ҳавога 1344 тонна тозаланмаган чиқинди чиқарилди. Намангандаги Учқурғон, Чуст, Поп, Кугай, Чортоқ, Ҳаққулбод пахта тозалаш заводлари ва Наманган ёғ-экстракция заводи аниқ ҳоли ўртасига жойлашганлигини, меҳнаткашлар саломатлигига ёмон таъсир кўрсатаётганлигига қандай чидаш мумкин?

«Узэлектротерм»нинг бош корхонасига қарашли Раустон ва Гулистон участкаларида гальваник цехларда заҳарли чиқиндиларни таш-

лайдиган махсус жой йўқ. Вақолаки, йилга бу цехлар 960 килограмм чиқинди ташламоқда. Корхона автохўжалигида эса махсус ювни жой йўқлиги туфайли сув ҳавзалари нефть маҳсулотлари билан ифлослангизилган.

Юқорида номлари зикр этилган ва яна бир қатор бошқа саноат корхоналарида табиат муҳофазасига эътибор берилмапти. Ҳавони, сувни, ерни ифлослантирма-маслик бўйича қўйилаётган чора-тадбирлар талабга жавоб бермайди. Давлат назоратчилари томонидан жойларда қонунбузарларга қарши қатъиятлик билан иш олиб борилапти. Тергов ва прокуратура органлари билан етарли даражада ҳамкорлик йўлга қўйилмаган.

Шунингдек, шаҳар, район ижроқўмлари қўшидаги маъмурий комиссиялар томонидан ҳам атроф-муҳитни булғатганларга қарши жиддий чоралар қўйилмапти.

Табиат эҳсони бўлган су-лим жойлар муқаддас, тоза ҳаво, тиниқ сув дахлсиздир.

Х. ҲАФИЗОВ, табиат муҳофаза қилиш Наманган виллоят кўмитаси етакчи мутахассиси.

ЎЗ ОЁФИГА БОЛТА УРИШ

1988 йилга нисбатан 910 тонна ҳавога заҳарли чиқинди чиқариш қамалган. Ленин бу борада амалга оширилган ишлар қаноатланирли эмас. Корхоналарда чанг ва ҳар хил заҳарли чиқиндиларни ушлаб қолдирган мосламаларнинг йўқлиги ёки борлиги ҳам самарали ишламаслиги оқибатида ҳавога йилга 20 минг тоннадан кўпроқ заҳарли моддалар чиқиб кетмоқда. Йил ўтиб бораётган, кўл корхоналар эса ханузгача чекланган чиқиндилар китобини тайёрла-

ости ичимлик суви ифлосланмоқда. Техника ютуқларидан самарали фойдаланмаслик оқибатида Наманган шойи ва аврли газламалар ишлаб чиқариш комбинатларида тоза ичимлик суви беҳуда сарфланаётган. Уни те-жаш тадбирлари ҳақида корхона маъмурулари жиддий уйлашмапти.

Поп районидagi «Узбек-кровать» комбинатида ҳам атроф-муҳитни ифлослантирма-маслик бўйича етарли иш олиб борилапти. Корхонада ҳавога чиқарилаётган

ХАНДА

Режиссёр актёрдан ажабланиб сўради:

— Қўлингиздаги бир ҳовуч олтинни сценарий бўйича сувга улоқтиришингиз керак эди. Сиз нима учун ўнг чўнтагингизга солиб қўйдингиз?

— Қўлим қиймади, уволдан қўридим.

— Ўртоқ режиссёр, сиздан илтимос қиламан. Меннинг нутқимдаги «Сизни се-

ваман» деган сўзларни олиб ташласангиз.

— Нима учун?

— Хотинимга бу сўзларни айтганим учун халгача ўзимни ўзим кечиролмайман.

— Спектакль учун олинган янги жиҳозлар қаерга кетди?

— Театр директорининг уйига!

— Ўртоқжон ҚИЛИЧЕВ.

— Нега шийпонда ҳеч зор йўқ?

— Аъзоларимиз тушлик қилгани уйларига кетишган.

М. ЖҲРАЕВ чизган расм.

Касби — қадимий қишлоқ. Буюк ипак йўли ёқисида жойлашган. Косиблар маскани ҳисобланади. Неча асрдан бундан кўпроқ сулоласи ота-боболари касбининг давом эттириб келишган. Меҳнатлари халқимизга манзур. Тарихий қишлоқ ҳисобланган Касбида коллективлаштириш даврининг фаол қатнашчиси, Финляндия уруши иштирокчиси, иккинчи гуруҳ ногирони Шариф бобо Ҳўжақулов истиқомат қиладиган. Биз ундан хабар олгани мақсадида ветераннинг уйига бордик.

Шариф бобо билан учрашганим олдин Держинский номи давлат хўжалиги иккинчи бўлими агрономи Абдулла Шириновни ҳамроҳ қилиб олдик. Дарозаси кўрмисизгина ҳовли ёнига бориб тўхтадик.

— Сизлар қўмқоқчи бўлган киши мана шу жойда яшайди, — дея гап бошлади ҳамроҳимиз.

Атрофга назар ташлади. Девоқлар нуратган, ҳовли билан кўчани ажратиб бўлмайдиган. Иккиридан соч-соқолини оқ оралаган киши чиқди.

— Қани марҳамат, уйга киришлар, — дея бизни ич-карига бошлади меҳмон.

— Бу киши Шариф бобонинг укаси Емгир ана бўладилар, — таништирди ҳамроҳимиз.

Меҳмоннинг илтифотига кўра хонадонга киридик. Тўғри, хонага ташриф буюрганда, дастлаб саросимага тушидик, одам боласи шунчалар гариб, қашшоқ яшашига ишонмадик. У истиқомат қиладиган кўрмисизгина хонага бош суқаркансиз, заҳининг бадбўй ҳиди димоққа уриб, юрагингиз безовталана бошлайдиган. Девоқлар нурат, ер-га тўшалган бир парча шолча титиллиб ётибди. Афтидан илгир ўртада уруш ногиронининг ҳол-аҳволдан бирор киши хабар олмаган. Унинг

торгина гариб кулбасини таъмир қилиш, ётиб туриш учун оддий шароит яратиб бериш ҳақида ўйлаб ҳам қўйилмаган. Ҳатто айрим раҳбарлар Касби қишлоғида Ҳўжақуловнинг ногирон инсон яшаётганлигини эшитмаган ёки эшитган бўлса ҳам уни бориб кўриш, кўнгил сўрашни ўзларига эл билишмаган. Торгина ҳовли ўртасида соч-соқоллари ўсиб кетган, кийлавериб сийқаси чиқиб қолган кўйлақда Ша-

урушига кетиши билан бошқага турмушга чиққан. Ҳаёт ташвишлари отахонини чарчатган бўлсада, ҳали у келажакка умид билан боқди. Яхши кунлар келишини, одамлар бир-бирларига меҳр-оқибатли бўлишини, ўзига ўхшаган гариб ва бечораларга ҳаминат кўрсатилишига ишонади.

— Мана шу хонада Шариф бобо узоқ йиллардан бундан яшайди, — дейди ҳамроҳимиз Абдулла Ширинов.

одамийлигига тан берасан киши. У ҳаминча отахон агро-фидарова. Имонни бори-ча айтган ишларини бажаради.

— Ҳаётда кўрган азоб-укубатларимнинг чеки йўқ, — дейди Шодмон опа. — Уларнинг ҳар бири тарих. Қийинчиликлар туфайли сочларим барвақт оқарди. Ме-нинг ҳам байрам ва сайил-ларда иштирок этгим келарди. Насора, бунга имконият йўқ. Остона ҳатлаб ташқари-

риллар уйига топшириш керак? Ойласидан, қариндошларидан, жигарғўшаларидан узоқда кун ўтказиш осонми? Қариялар уйда ўтказилган бир кун бир йилга татийди. Бунга фақат бошдан ўтказган билади.

Шариф бобонинг ҳаёт йўлига раам соламиз. У 1919 йилда Ульянов районидаги Держинский номи давлат хўжалигининг Касби қишлоғида таваллуд топган. Сталин номи колхозда меҳнат

мақсадида хайрия фондлари ташкил этилди. Ленин ҳеч ким Шариф Ҳўжақуловни есламади. Қани бу ерда район ва хўжалик раҳбарларининг ногиронларга кўрсатилган меҳр-оқибати, одамгарчилиги?

Раҳбарлар бир нарсани унутмасликларни керак: уруш ногиронлари, меҳнат ветеранлари, байналмилал жончилар кўнгинга йити-ёлларга эга. Партия, ҳуку-матимиз, жумҳурият Президенти И. А. Каримов чиқарган кўпгина фармонларда боқувчисини, меҳнат қобилиятини йўқотган, ишлаб чиқаришга қатнаша олмайдиган ёлғиз кишиларга нафа-қалар таъинланган. Шариф бобога ўхшаган бахт-саодат-миз йўлида соғиланган ай-ридан инсонларни асраб-авайлайлик.

Держинский номидаги давлат хўжалиги раҳбарлари, Юселиши қишлоқ Шўро-сидаги мутасадди ўртоқлар оғизда меҳр-оқибат, инсонпарварлик ҳақида гапирши-дан кўра амалда Шариф Ҳўжақулов сингари ногиронлардан ўз вақтида хабар олиб, уларга моддий ва маънавий ёрдам беришлари зарур. Район социал таъминот бўлими, район ҳарбий комиссарчати, район агроноса-ат комплекси ходимлари на-саба уюшмаси раҳбарлари ҳам отахонининг уйига бориб, унинг аҳволдан хабар олиш-лари керак. Қарияга яшаш учун керакли шарт-шароит яратилиши зарур. Бу ода-мининг бурчидир. Инсон ўз бурчининг унутмаслигини уруш. Ане ҳолда, у халқ назари-дан қолди.

Ж. ЮСУПОВ, М. ЖҲРАЕВ.

Мухаррир

Н. ЕҚУБОВ.

ОШГА ЎРТОҚ, БОШГА ТЎҚМОҚ

«Шербўлоқ» давлат хўжалиги чорвачилик фермасидан фақат зарар кўрди. Шундан кейин сизиларини сотиб юборишди, чорвачилик комплекси биносини эса ижарага топширишди. Уни дастлаб «Атлас» кооперативини сотиб олди. Бу воқеа шу йилнинг март ойида бўлган эди. Орадан бир-икки ой ўтган, кооператив «Тадбиркор» деган кичик корхонага қўшилди ва молларини шу корхонага топширди. Шу қисқа муддат ичиде қандайдир муҳим ўзгариш бўлишини кўтиш соддадиллик бўлур эди. Ленин юз берган воқеа бундай фермалар тўғрисидаги одатдаги тасаву-рларга мулҳоқ тўғри келмайд.

Ферманинг бутун ҳудуди ахлатга тўлиб кетган, молхонага кирверишда гўнг ую-либ ётибди. Фермада ҳамма иш қўлда бажарилади. Озуқа узокдан ташиб келтирилади. Ферма ёнидаги максажхўри, беда қуриб қолган.

Бир ўзиниз бу ишни удаллаш олмайсиз, — дейди Б. Ҳафизов, — қўлимиздан келганча ўриб-йигиб ола-миз.

Фермада ятти тўрт киши ишлайди. Улар Ҳафизовлар оиласи аъзоларидир. Иш эса жуда кўп: фермада 130 бош қорамол боқилапти. Улар ишни удаллашпти. Ҳар қол-да чорвачилик учун жавоб-гар бўлган Наманган район план комиссиясининг раиси М. Усмонов мамнуият билан бундай деди:

— Ферма ярим йилда гўшт топшириш йиллик давлат бу-роқсининг бир ярим баравар бажарди. Қорамоллар бир кеча-кундузда бир килограмм-гача эт қўйяпти. Сут этишти-риш унча яхши эмас. Булар ўтқиччи қийинчиликлардир.

Ютуқлардан қувсон арзий-ди, чунки буларнинг ҳаммаси Ҳафизовлар оиласининг хизма-ти.

Ленин район план комис-сиясининг раиси бу фикрга қўшилмайди. Унинг фикрича ютуқда «Тадбиркор» корхона-сининг ҳам ҳиссаси катта.

Бу фикрга шубҳа билан қарамай бўлмайди. Чунки корхона соғилган сутни олиб кетишдек муҳим муаммонинг ҳам ханузгача ҳал қилгани йўқ. Оқибатда сут тез-тез ачиб қолмоқда, кунда-кунора 70—80 литр сутни арқича оқизиб юборишга тўғри кел-моқда.

Чорвадорлар тўрт ойдан бундан иш ҳақи олишмапти. «Тадбиркор» раҳбарлари фермани қайта қўриш юзаси-дан қанчалик улуғвор режа-лар тузмасинлар, бу ерда ҳақиқий хўжалик ферма комплексини сотиб олган ки-чин корхона эмас, балки Ҳа-физовлар оиласи эканлиги равшан. Меҳнаткаш оила эса меҳнат қилиб зарар кўрмоқ-да.

Н. ХҲАЕВА.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХҲЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ

В. И. ЛЕНИН ВА ХАЛҚЛАР

ДУСТЛИГИ ОРДЕНЛИ БУТУНИТТИФОҚ

ПАХТАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ

ИЛМГОҲИ ҚОШИДАГИ

ТОШКЕНТ ПАХТАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

1991-92 ўқув йили учун қўйидаги мутахассислар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАШКИЛОТЧИ ТЕХНОЛОГ — ФЕРМЕР — ўқш

муддати 3 йил. Фақат Тошкент пахтачилик техникуми базасида 1990 йилдан бошлаб тайёрлана бошланди.

АГРОНОМЛАР — ўқш муддати 2 йилу 10 ой.

ТЕХНИК МЕХАНИК — ўқш муддати 2 йилу 10 ой.

Ўқш даврида ҳаваскор шофёр ва III класс транктори гувохномалари берилади.

ФЕРМЕРЛАР бўлимини тутатган мутахассислар жа-моа хўжаликларида агроном, бўлим бошлиғи, бригадир, пудрат усулида иш юритувчи, эвено бошлиғи, чорвачи-лик комплексларида, теплица хўжаликларида, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналарида, биологатория ва бошқа тармоқларда раҳбар лавозим-ларда ишлаш ҳуқуқларига эгадирлар.

АРИЗАЛАР: 1 июндан 20 августгача, кириш имтиҳон-лари 15 июндан 23 августгача қабул қилинади.

ИМТИҲОНЛАР: Ўзбек тили ва адабиётидан (дик-тант), математика (оғзаки).

АГРОНОМИЯ МУТАХАССИСЛИГИГА — химия (оғзаки).

Ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

МАНЗИЛГОҲ: Тошкент виллоят, Оркионидзе но-ҳияси «Оқ-қовоқ» почта бўлими Тошкент-пахтачилик техникуми. Автобуснинг «Горький — СоюзНИХИ» «СоюзНИХИ» бекати.

ТОШКЕНТ КИМЕ-ФАРМАЦЕВТИКА ЗАВОДИ

совутиш қурилмаси билан жиҳозланган янги

ГАЗ-52 рефрижераторини

янги ЗИЛ-130 автомашинасига ёки КАВЗ автобусига;

Янги ГАЗ-469 енгил автомашинасига

янги ВОЛГА-ГАЗ-24 автомашинасига

алмаштиради.

Қўйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700061, Тош-кент шаҳри, К. Цеткин кўчаси, 41-уй, Телефон 56-71-67.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг тажрибавий ҳажми-блокли усуллик экспериментал комбинати қўшидаги

5-ХҲНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1991 — 1992 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ҚУРИ-лишларда ишлаш учун қўйидаги ихтисос-ликлар бўйича МАЛАКАЛИ ИШЧИ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ: бўёқчи-сувоқчи, қурилиш дурадгори, электр лавандчи, сувоқчи-пардозловчи-плиткачи, гипс терувчи.

Билим юртига 6 ва 10 ойлик гуруҳларда ўқш учун Совет Армияси сафида ҳарбий хизматини ўтаб қайтган ўрта маълумотлилар қабул қилинади. 3 йиллик гуруҳларга эса 9-синфни битирганлар қабул қилинади.

Ўқш даври — УЗЛУКСИЗ МЕХНАТ ФАОЛИЯ-ТИГА ҚЎШИБ ҲИСОВЛАНАДИ.

Билим юртида 3 йил ўқиб битирганларга ўрта маълумот тўғрисида диплом ва эгаллаган касби бўйича малака разряди ҳақида диплом, 6 ой ва 10 ой ўқилганга эгал-лаётган ихтисоси бўйича диплом ва малака разряди бери-лади.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини «Главташ-кентстрой»нинг қурилишларида ўтказадилар. Ишлаб чи-қариш практикаси даврида ўқувчиларга ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 фоизи тўланади. Ҳамда ҳар ойда 6 ой ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига 160 сўм-дан, 10 ой ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига эса 80 сўмдан 3 йил ўқийдиган гуруҳларнинг ўқувчиларига 40 сўмдан нафақа берилади.

3 йиллик гуруҳларда ўқийдиган ўқувчилар ҳар кун 3 маҳал овқат ва бепул кийим-бош билан таъминланади-лар.

МАШҲУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар ўрта ва олий ўқув юртиларига йўллама билан ўқшга юбори-ладилар.

Билим юртида бадий ҳаваскорлик, нақш тўғараклари ва спорт секциялари мавжуд.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАРГА ЕТОҚХОНА БЕРИЛАДИ.

Ўқшга кирувчилар қўйидаги ҳужжатларини тақдим этишлари дозим: директор номига ариза, маълумоти тў-ғрисида гувохнома (асли), характеристика, яшаш жойидан ва соғлиги ҳақида маълумотлар, 6 лона сурат (3х4 см).

Билим юртининг манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Астрахан кўчаси, 12-уй, 5-ўрта ҳунар-техника билим юрти. 66, 161, 55-автобусларнинг «57-мактаб»; 22-автобуснинг «Детгярв кўчаси»; 5, 26-трамвайларнинг «Восток» кинотеатри; 1-трамвайнинг «Детгярв кўчаси» бекатлари.

Телефонлар: 91-26-47, 91-29-50.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг ТАЖРИБАВИЙ ҲАЖМИ БЛОКЛИ УСУЛЛИК КОМБИНАТИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИ-қариш БИРЛАШМАСИНING ЎЗБЕКИСТОН РЕК-ЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»

(«Сельская правда»)

Газета Центрального Комитета

Компартии Узбекистана

Выходит на узбекском языке.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

32-56-22. Совет қурилиш бўлими — 32-56-34. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиш бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 33-54-33. 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Бозорчи бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.